

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 4 januari 2007

MEDITATIE

Nieuwjaar

Door Gods goedheid hebben we weer een nieuw jaar mogen aanvangen. Een nieuw jaar waarvan we niet weten wat het ons brengen zal. Wat zullen we er in ontmoeten en wat gaan we tegemoet? Wat zal ons geschonken of wat zal ons ontnomen worden? Niemand die hier antwoord op weet.

Zal het oorlog of vrede, voor- of tegenspoed, rijkdom of armoede, blijdschap of droefheid zijn? We weten het niet. Dit weten we echter wel, wanneer de zegenbede over ons in vervulling gaat die boven dit stukje is geplaatst, dat we dan niets te vrezen hebben. 't Was de laatste zegenbede die Mozes voor zijn sterfen op Israël heeft gelegd en we vinden ze aan het einde van de zegeningen die Mozes had uitgesproken over de twaalf stammen Israëls.

Wat Mozes hierin aan Israël, 's Heeren bondsvolk, toewenst is dat God hen tot een woning zij. Niet alleen heeft hij hier het oog gehad op het aardse land Kanaän dat de Heere

De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen.

Deuteronomium 33:27a

hen beloofd had te geven om daarin te wonen. Nee, hij begeert veel meer dan aards goed en een tijdelijke woning. Hij wenst dat God hen tot een woning zij en zij mogen wonen in God Zelf. Dat zij mogen zijn en verkeren in Gods zalige gemeenschap. Daarin toch ligt het leven en de zaligheid en buiten God is de ellende en de dood.

Eenmaal, in de staat der rechtheid, was dit het leven. Toen leefde de mens in Gods zalige gemeenschap. Hij was in God en God was hem een woning. Door de zonde echter staan we van nature **buiten** en zonder God. Door moed- en vrijwillige ongehoorzaamheid heeft de mens zich losgescheurd van God. We hebben de band verbroken die ons met God, de

bron des levens en der zaligheid, verbond. En zullen we nu leven en zalig zijn dan moeten we tot God teruggebracht worden, moeten we met God weer verbonden, weer in God zijn. We moeten in de gemeenschap met God hersteld worden. De oprechten in Sion is het hier dan ook om begonnen. Door de verlichting van Gods Geest gaan ze zich **buiten** God zien. Dit teruggebracht worden tot God is mogelijk in Christus. In Hem Die aan Gods recht heeft genoeg gedaan, Die de zondestraf gedragen en Gods toorn gestild heeft. Met die Christus moeten we verenigd zijn in het bad der wedergeboorte. Zo worden dan ook de uitverkorenen Gods in het uur der levendmaking in levensgemeenschap met Hem gebracht. Ze zijn in Hem en door Hem in God. Hiervan zegt de Heere Jezus in het hogepriesterlijk gebed in Joh. 17: 'Opdat zij allen één zijn, gelijkertwys Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn'. O, in dat één zijn met God ligt alles wat ten leven en ter zaligheid onmisbaar is, ja het is de zaligheid zelf.

Als Mozes Israël dan ook toebidt: De eeuwige God zij u tot een woning, bedoelt hij allereerst dat wij uit de staat van Godsvervreemding en geestelijke ballingschap tot God mochten worden gebracht.

Deze bede willen we ook tot de onze maken. Mochten er nog velen in dit jaar door en tot God worden toegebracht. De eeuwige God zij u tot een woning. God schenke u die genade om van buiten in God gebracht te worden. Maar ontegenzeggelijk heeft Mozes ook nog meer bedoeld. Wat baat het bezit van een woning als we dit niet weten, dan kunnen we er ook geen gebruik van maken. Voor velen nu van Gods volk kan het zo verborgen liggen en bestreden worden wat God voor hen is en zijn wil. In hun gevoel en waarneming kunnen ze zo ver van de Heere afstaan. En al ligt er een heimwee naar God, naar die veilige woning, ze kunnen dikwijls niet geloven dat God dat ook voor hen wil

Inhoud

85e jaargang

Nr. 14

- 1 Nieuwjaar
- 2 Bijbelstudie:
De verschijning des HEEREN aan Abram (4)
- 3 Bij een nieuw begin
- 5 Van Overzee: De verdwenen sleutel
- 6 Commentaar: Zendingsland
- 8 Uit de bibliotheek
- 9 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 9 Kerkdiensten

zijn. Ja, al kunnen ze niet ontkennen dat ze bij de Heere menigmaal schuilen mogen, toch missen ze maar al te zeer het licht en de kennis des geloofs wat God voor hen zijn wil. Mocht dat licht in uw ziel eens doorbreken, moge God u eens dat opwasen schenken in de kennis en genade van de Heere Jezus Christus, om te mogen weten wat u van God geschonken is. De eeuwige God, de woning van de Zijnen mocht Zich aan uw ziel eens wegschenken en verklaren. Dit jaar mocht eens waar worden: Die eeuwige God is ook **mijn** woning, mijn rotssteen die nimmer wankelen zal.

Immers hoe veilig is deze woning. Het is de eeuwige onveranderlijke God. Daarin ligt de vastheid, de sterkte van die woning. Geen stormwind kan die woning beschadigen of wegvagen. De duivel en de ganse hellemacht kunnen die niet omverstoren, want God is een eeuwige rotssteen. Welke beproeving, strijd of moeite komen kan, maar in God is volkomen veiligheid.

Welnu, de eeuwige God zij ook u, lezer(es) tot een woning en zo voegt Mozes er aan toe: van onder eeuwige armen. Dikwijls wordt dit laatste verkeerd gelezen en begrepen. De bedoeling is dit: De eeuwige God zij van **onderen** tot eeuwige armen. Armen die onder u zijn en u dragen. Dit is het wat we nodig hebben en wat Gods kinderen steeds zullen ervaren. We zijn zo diep afhankelijk, hulpelozer dan een pasgeboren kind. We moeten gedragen worden en niet door mensenarmen, maar door de

eeuwige Godsarmen. Gods verlossende en bewarende armen moeten **onder** u zijn en op de armen van Zijn genade moeten we gedragen worden. We kunnen het zelf niet, zijn aan onszelf niet toevertrouwd, als we steunen op onze eigen armen zullen we vallen.

O, als we de kracht in onszelf zoeken, zullen we steeds weer beschaamd worden. Welke smartelijke wegen en bittere lessen zijn voor Gods volk dikwijls nodig voor we bereid zijn ons te laten dragen. Dat is zo diep vernederend voor ons trotse hoogmoedige hart. Maar daartegenover, wat is het zalig als we 't zelf niet meer kunnen en niet meer weten, als in onszelf geen kracht meer is en we dan die dragende Godsarmen onder ons gewaar mogen worden. Dan is er ook geen nood, want het zijn eeuwige armen. Armen die van het dragen

niet moede worden en altijd uitgestrekt blijven, zodat we niet vallen kunnen.

Welnu, als Mozes dan ook zegt: En van onder eeuwige armen, wenst hij Israël toe dat de eeuwige God Zijn kracht in hun zwakheid mocht volbrengen. Dat zij zich als onkrachten in zichzelf aan die dragende armen maar zouden overgeven. Dat God hen in alle wegen maar leiden zou, kortom, dat de Heere hen beveilige, hen verzorge, hen trooste en in liefde bij hen blijve. Die dragende armen zijn uitgestrekt. Maar dan is er voor Gods kerk en kinderen ook geen nood, ook niet in dit jaar. Geve God ons dan die genade om ons aan die armen over te geven en toe te vertrouwen, dan gaat het altijd en eeuwig goed.

Kloetinge,

ds. A.F. Honkoop

BIJBELSTUDIE

4

De verschijning des HEEREN aan Abram

Genesis 17:1-4

Waar voor God

De God des verbonds was verschenen aan Abram en Hij sprak:

"Wandel voor Mijn Aangezicht en zijt oprecht." Oprecht voor God, wat wil dat zeggen?

Iemand, die oprecht is, is *waar*. Waar, eerlijk voor God. We moeten waar gemaakt worden. Anders zijn we het niet. Als u waar wordt voor de Heere, dan leert u uw zonden harte-

(vervolg op pag. 4)

De Saambinder

**Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583.

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór
de datum van verschijning van De
Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie
van De Saambinder.

Advertenties € 0,60 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag**
in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten.
Zie voor adres enz.: hiernaast.

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portkosten.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van:
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.*

Bij een nieuw begin

We staan samen weer aan een nieuw begin. Hoewel... wat is nieuw? Wie wat ouder wordt, gaat beseffen dat de dingen steeds weer hun zelfde loop nemen. De schrijver van het bijbelboek Prediker wist dat al. Hij was er eerlijk gezegd wat moe van geworden: al die voortdurende herhalingen... Het deed hem uitroepen: Is er enig ding, waarvan men zou kunnen zeggen: Zie dat, het is nieuw?' Hij geeft zelf het antwoord al: '... zodat er niets nieuws is onder de zon.'

Die gedachte zal menigeen ook in de afgelopen weken hebben bekropen: wat hebben we dit al vaak meegeemaakt! De drukte van de dagen voor het kerstfeest, voor moeder vaak zo enerverend. De donkerte en kilte van de dagen. De oudjaarsavond met alle rumoer buiten en de pijnlijke herinneringen en weemoed vaak van binnen. De nieuwjaarsochtend, grauw en somber vaak in de natuur. De vele, vele wensen, geschreven of uitgesproken. En dan... al het werk en alle zorgen die weer op ons afkomen. Hoe vaak hebben we dit alles al niet meegemaakt? Voor jonge mensen heeft het vaak nog iets nieuws. Maar bij het ouder worden... wie zou soms niet moe worden van dat alles, zoals ook Prediker moe werd? Zó moe werd hij van die steeds weer opnieuw repeterende vloedgolf van gebeurtenissen dat hij het uitroept: Al deze dingen worden zo moede, dat het niemand zou kunnen uitspreken... Sombere woorden van een oude man in zijn levensavond? Nee – het is de levenswerkelijkheid. Dezelfde werkelijkheid die Jakob – lichamenlijk en psychisch toch een sterke man – in de avond van zijn leven deed zeggen dat de dagen der jaren van zijn leven weinig en kwaad waren geweest. Dezelfde werkelijkheid die Mozes deed zeggen dat het uitnemendste van zijn lange

leven moeite en verdriet was geweest.

En toch... Er staat zo'n treffende opmerking in een kanttekening bij Prediker 1. Wanneer de Prediker heeft gezegd dat er eigenlijk niets nieuws is onder de zon, merken de statenvertalers daarbij op: '... te weten belangen-de de dingen die op de aarde geschieden naar de gemene loop der natuur; maar het is anders gelegen met de extra-ordinaire werken Gods'. Dat zijn diepe woorden, waard om te overdenken. Inderdaad: als het om de 'gemene loop der natuur' gaat, is er uiteindelijk niets nieuws onder de zon. Ook in 2007 niet. De gedachte dat alles nieuw zal worden met het veranderen van de kalender en dat alles veranderen zal door het uitvoeren van goede voornemens, is een zinsbegoocheling. Na een paar dagen is de luchtspiegeling vervluchtigd.

Maar heel anders is het met Gods 'extra-ordinaire werken'. Wat God in Zijn genadewerk in Christus volbracht vóór Zijn volk en nog volbrengt in Zijn volk – dát is nieuw! Dat Hij Zijn lieve Zoon in deze wereld zond – is dat niet iets ongehoords, iets nieuws? In welke andere religie die opklom in het mensenhart vindt ge zo iets? En dat God dode en verloren kinderen van Adam opzoekt, oproept, van dood levend maakt en wederbaart – is dat niet nieuw? Zo iemand in Christus is – is die niet een nieuw schepsel? En zal er niet eens een dag aanbreken waarop God zeggen zal: Zie, Ik maak *alle dingen* nieuw? Zo mag de Kerk des Heeren op de vraag van de vermoeide Prediker zeggen: 'Ja, o ja! Er is enig ding, waarvan men zou kunnen zeggen: Zie dat, het is nieuw!'

Graag willen we als redactie onze lezers dit wondere nieuwe in het komende jaar toewensen. Wij hopen de kracht en de getrouwheid te mogen ontvangen om ons kerkelijk

blad te redigeren, ook in het jaar 2007 – een gedenkjaar voor ons kerkverband. We hebben de hartelijke intentie ons blad ook werkelijk een samenbindend orgaan te laten zijn. Met erkentelijkheid maken we melding van het feit dat we in het afgelopen jaar meer dan 18.000 abonnees mochten hebben. Dat was nog niet eerder gebeurd. Dat willen we niet zeggen in zelfverheffing, want daar is geen reden voor. Maar we willen het vermelden om te herinneren aan het feit dat in deze tijd van kritische mondigheid en soms ook overgevoeligheid, nog sprake mag zijn van kerkelijke trouw en hartelijk meeleven.

Graag betrekken we in onze goede wensen voor het komende jaar ook de deputaten ter behartiging van de belangen van ons blad en de medewerkers in de drukkerij, die elke week weer zorgen voor een keurige uitgave en met wie wij op een goede en aangename manier mogen samenwerken. Ook willen we denken aan onze administrateur en zijn vrouw, die zich al zoveel jaren voor De Saambinder inzetten en aan de medewerkers op het Kerkelijk Bureau die op hun gebied een gewaardeerde bijdrage leveren. Tenslotte willen we ook de heer Clarence Bleeker uit Grand Rapids vermelden, die ons correspondentie-adres is voor de zustergemeenten in Noord Amerika. We mochten hem in september nog ontmoeten; de Heere zij hem gedachtig in zijn ziekte.

Het zij ons gegeven voor het geheel van onze gemeenten ook in het komende jaar dienstbaar te mogen zijn door te zorgen voor een mediterend, informerend en opiniërend kerkelijk blad. De naald van ons kompas mocht zich blijven richten, temidden van alle turbulentie, op de poolster van de Heilige Schrift.

De redactie

lijk belijden, zonder iets achter te houden. Dan komt u voor de Heere zoals u bent, zo schuldig, zo onwaardig als u bent. Dan leert u heel uw hart voor de Heere uitstorten. Die oprechtheid leert met Petrus aan de oever van de zee van Tiberias zeggen: "Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik U liefheb." Dan zegt u: "Kijk maar in mijn hart. U weet van mijn zonden en afmakingen, maar U weet toch ook, daar ligt iets op de bodem van mijn hart, dat U er Zelf hebt ingelegd en dat schreeuwt naar U. Ik leg voor U mijn hart en wandel bloot."

Het is waar, Gods kinderen moeten zo vaak zeggen: "Heere, ik kom er alles aan tekort. Uw Aangezicht is vaak zo ver. Ik ben zo dubbelhartig in mijzelf." Hoe tweeslachtig was ook Abram vaak. Uiteindelijk is ieder kind van God een tweemens. Twee beginselen botsen op elkaar in dat ene hart, het beginsel van de oude mens der zonde en van de nieuwe mens in Christus. Er zijn ogenblikken, dat het is: "Mijn hart, o Hemelmajesteit, is tot Uw dienst en lof bereid." Dan is er dat Aangezicht, die gemeenschap, die nabijheid. Maar het eigen ik steekt steeds de kop weer op. Wat hebben we Christus dan nodig. Bij Hem is alles volmaakt. In Hem geeft de God des verbonds wat Hij eist. Nee, dan vindt Hij Zijn kinderen niet oprecht, maar Hij máákt ze oprecht. Wat zal straks de heerlijkheid zijn? Volmaakt wandelen voor Zijn Aangezicht in oprechtheid, zonder zonde.

Aanbidding en verootmoediging

De God des verbonds openbaarde Zich hier aan Abram ook als een *belovend* God: "En Ik zal Mijn verbond stellen tussen Mij en tussen u, en Ik zal u gans zeer vermenigvuldigen" (vers 2). Hier sprak de grote IK ZAL uit Genesis 12. Hij komt terug. Hij blijft Dezelfde. Dat wonder wordt al maar groter. Hij bevestigt Zijn verbond. In Genesis 15 lezen we, hoe Hij dat verbond met Abram had opgericht. Hier kwam Hij erop terug. Wat Abram er ook van gemaakt had, de Heere hield Zich aan Zijn verbond. Daar hebt u de vastheid van het verbond. De Heere komt erop terug. Hij bevestigt het. Wat een verschil, aan de ene kant de Heere en aan de andere kant Abram. De Heere zegt het: "Tussen Mij en tussen u". Het ging van God uit als een Goddelijke beschikking. In het leven van Zijn kinderen is de

Heere in het verbond en vanuit het verbond altijd weer de Eerste. Hij richt het verbond op. Hij stelt het. Hij onderhoudt het. Het ligt vast in Hem. Het is Zijn eenzijdig werk, Zijn heilsbeschikking. Maar als Hij zo terugkomt in het hart van Zijn kind en Zijn verbond vernieuwt, dan gaat dat hart ook branden van wederliefde. Dan gaat Gods kind het verbond ook vernieuwen. Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere mijne sterkte! U kiest mijn hart voor eeuwig tot Zijn Koning. Dan wordt het wonder zo groot. Dan wordt God zo groot en ik zo klein. Vandaar dat we lezen in vers 3: "Toen viel Abram op zijn aangezicht." Bij Abram bleef er alleen maar aanbidding over, zwijgen van verwondering. Dan kunnen we het niet op. Dan kunnen we niet op onze eigen benen blijven staan voor God.

We dragen het teken van dat verbond. Dat is een voorrecht. De Naam van de God des verbonds is over ons uitgeroepen.

Bent u altijd nog overeind gebleven voor God? Mefiboseth viel voor David als een dode hond. Als een mens overweldigd wordt door de grootheid en goedheid Gods, dan komt zo'n mens daar terecht. Toen Johannes Hem zag, viel hij als dood aan Zijn voeten. Kent u die plaats? Matthew Henry zegt dat een mens dan op God ziet met eerbied en op zichzelf met ootmoed. Waren Gods kinderen toch meer op die plaats. Calvijn zegt dat de meest geoeffende christen degene is, die plat voor God in het stof ligt. O, het is zo zalig niets te wezen voor God. Als Hij maar alles is.

De belofte vernieuwd

Toen Abram plat voor God in het stof lag, vernieuwde die trouwe Verbondsgod Zijn belofte. De belovende God sprak: "Ik zal u gans zeer vermenigvuldigen" (vers 2b). "Mij aangaande, zie, Mijn verbond is met u; en gij zult tot een vader van menigte der volken worden" (vers 4). Abram wist niet hoe Gods belofte ooit nog

vervuld zou moeten worden. Het was onmogelijker dan ooit. Maar de Heere sprak hier: "Ik ben de Almachtige. Mijn verbond is met u." Als de God des verbonds zwoer de Heere Abram als het ware trouw. Het was voor Abram *herhalingsonderwijs*. Want de Heere had al vaker beloofd dat Hij een talrijk nageslacht zou hebben. Maar bij iedere verschijning des Heeren leerde Abram er iets bij. Nu beloofde de Heere dat hij een vader van menigte der volken zou worden. Volken uit Ismaël, uit Izak, uit Ketura. Uiteindelijk zag deze belofte op de komende Christus. In Hem zou er een ontelbare schare komen uit alle volken, die eeuwig de Heere zou grootmaken. "Na dezen zag ik, en ziet, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen, staande voor de troon, en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palmtakken waren in hun handen. En zij riepen met grote stem: De zaligheid zij onze God, Die op de troon zit, en het Lam" (Openb. 7:9-10). Abram in geestelijk opzicht zou als een vader zijn van die grote schare uit alle volken, omdat Christus uit hem zou voortkomen.

Wat is de Heere dan eindeloos goed en trouw. Wat ligt het verbond der genade dan vast. We dragen het teken van dat verbond. Dat is een voorrecht. De Naam van de God des verbonds is over ons uitgeroepen. Maar er zijn tweeërlei kinderen des verbonds. Het is niet al Israël wat Israël genaamd wordt. Zowel Ezau als Jakob droegen later het teken des verbonds, maar wat een eeuwigheidsverschil tussen die beiden! Het verbond is aan ons bediend, maar delen we ook in het wezen des verbonds? Daarvoor is nodig wedergeboorte, bekering, geloof. Alleen dan zullen we horen bij die menigte uit alle volken, die eeuwig de Heere zal grootmaken en het Lam zal prijzen. Hoe groot is dan het goed dat de Heere heeft weggelegd voor degenen, die Hem vrezen. Ze hebben het allemaal uit genade gekregen. En omdat het genade is, daarom kan het voor de grootste der zondaren.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

De verdwenen sleutel

Het is nog niet zo lang geleden dat ik in Grand Rapids moest zijn voor ambtelijk werk. Ik moest waarnemen voor m'n broeder, die voor familiebezoek in het oude vaderland was.

Een van de oudere leden was nog vrij onverwacht na een ernstige ziekte overleden, en ik zou de begrafenis leiden. "Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige", Hebreëen 13:14, was het woord van God dat gebracht werd. Gelukkig zijn zij die bij bevinding ervan weten, wat de apostel zegt in vs 13: "Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende." Dat zijn dan ook degenen die de toekomstige stad leerden zoeken. Die gasten en vreemdelingen op aarde geworden zijn.

Een mysterie

Wat er op die begrafenis gebeurde, is me nog nooit overkomen. Na de rouwdienst ging ik naar mijn auto, maar ik kwam er al gauw achter dat de sleutelbos die ik toch in mijn overjas gestopt moest hebben, verdwenen was. We moesten nog naar de begraafplaats en daar sta je dan. Of had ik hem soms in de auto laten liggen en die op slot gedaan? Na terugkomst van de begraafplaats - ik ben maar met de begrafenisondernemer meegereden in plaats van met m'n eigen auto - werden alle plaatsen waar zo'n sleutelbos maar zou kunnen zijn, afgezocht. De auto werd vakkundig door een garagebediende opengebroken en alles werd zo ongeveer op z'n kop gezet. Helaas, zonder resultaat: geen sleutelbos in de auto. Het begon echt te lijken op "het mysterie van de verdwenen sleutel." Mijn vrouw kwam helemaal van Kalamazoo om me, met een reservesleutel, die je overigens beter altijd bij je kunt hebben, uit m'n benarde positie te verlossen. Een paar dagen later werd het mysterie opgelost. De sleutels bleken bij een soortgelijke regenjas, die waarschijnlijk naast de mijne had gehangen, in de zak te zitten. Ik zal ze

daar overigens zelf wel ingestopt hebben.

Ik schijn toch wel iets met sleutels te hebben, als het niet is met m'n eigen sleutels dan wel met andere. Een paar dagen later, toen ik in Markham zou voorgaan en een vriend zo goed was me te rijden, bleek 's avonds na de avonddienst zijn autosleutel ook zoek te zijn. Maar die was inderdaad in de auto blijven zitten, en nu moest ook die deur vakkundig opgebroken worden om de thuisreis te kunnen maken. En wat die autosleutel hier in de collectezak deed een week geleden, die daar door de diakenen werd aangetroffen, is me ook een raadsel. Het is in ieder geval mijn autosleutel niet.

Sebna en Eljakim

De laatste ledenvergadering hier heb ik geopend met wat de Bijbel zegt over sleutels. We lezen in Jesaja 22 ook van iemand die z'n sleutel verloor. Nee, niet bij vergissing, die sleutel werd hem afgenomen. Het was Sebna, de hofmeester van het koninklijk paleis. De reden? Dwaze

**Hij zal opendoen,
en niemand zal sluiten,
en hij zal sluiten,
en niemand zal opendoen.**

eigenliefde en zelfverheffing. De bevoorrechte positie die hij had, misbruikte hij om zichzelf een naam te maken, door zich een graf uit te houwen "als die zijn graf in de hoogte uithouwt, die een woning voor zich op een rotssteen laat aftekenen." Daarom zou de HEERE Zijn knecht Eljakim, de zoon van Hilkia, roepen en Sebna's plaats aan hem geven. En dan lezen we in Jesaja 22:22: "En Ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder leggen; en hij zal opendoen, en niemand zal sluiten, en hij zal sluiten en niemand zal opendoen."

Sebna had z'n heerlijkheid misbruikt

voor zijn eigen roem en werd "afgesloten van zijn staat." En verloor z'n sleutel, het symbool van bevoegdheid, van autoriteit en gezag. Eljakim zou die door Sebna *verloren sleutel* nu krijgen, "en hij zal wezen tot en stoel een eer voor het huis zijns vaders." Wat een heerlijkheid zou deze Eljakim bezitten. "En men zal aan hem hangen alle heerlijkheid van het huis zijns vaders..." En ziet, meer dan Eljakim is hier... In deze weken van Advent, maar als het goed is, het hele jaar door, mogen we van Zijn heerlijkheid horen in de verkondiging van die enige Naam onder de hemel "Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden."

Zelfbedoelende eerrovers

In Adams val zijn we allemaal Sebna's, eerrovers, zelfbedoelers geworden. En we zijn onze heerlijkheid kwijtgeraakt. Toen de godvrezende huisvrouw van Pinehas een zoon op de wereld gebracht had, noemde zij hem Ikabod, zeggende: "De eer is weggevoerd uit Israël." Nu, dat mag ook van ons allen wel gezegd worden: Ikabod, de eer is weggevoerd, en in plaats daarvan hebben we schande over ons en ons nageslacht gebracht. We zijn nu buiten het paradijs gesloten, zitten in een ellendige, nare gevangenis, de deuren zijn hermetisch gesloten, we hebben geen sleutel om die te openen, om ons weer toegang tot de verloren heerlijkheid te verschaffen. Overigens, dit is het ergste nog dat we helemaal geen verlangen hebben uit die kerker te komen, en we ons vrij en onafhankelijk wanen. Maar wonder van Gods wijsheid en onbevattelijke liefde, dat de HEERE een Knecht geroepen heeft, groter dan Eljakim, die de Sleuteldrager is van het huis van David. Hij zal opendoen, en niemand zal sluiten, en hij zal sluiten, en niemand zal opendoen. Van Hem lezen we in Openbaring 1:18: "En Ik heb de sleutels der hel en des doods." Hij heeft de macht om van dood en hel te verlossen en Zijn vijanden daarin te werpen. Johannes noemt Hem in Openbaring 1:7: "de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel Davids heeft; Die opent, en niemand sluit, en Hij sluit, en niemand opent." Die sleutel is het teken van Zijn macht, van Zijn bevoegdheid. Daarvan heeft de Heere Jezus Zelf gesproken, tot bemoediging van Zijn discipelen die zouden moeten uitgaan om het net van het evangelie te

werpen in de zee van de volkeren, en een boodschap te brengen die de Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid zou zijn. Maar Jezus kwam bij hen, bij die zwakke, twijfelende en soms vreemde discipelen en sprak tot hen, zeggende: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde". Christus heeft de sleutelmacht, de bevoegdheid. Als de grote Eljakim heeft Hij macht in de hemel en op de aarde, over alle koninkrijken, volken, natiën, over Zijn vijanden, over gevallen zondaren.

Nee, Gods knechten, hoewel ze de "sleutelen des hemelrijks" (Zondag 31, HC) getrouw hebben te gebruiken, kunnen geen zondaarsharten openen, ze kunnen zelfs het Woord van God niet ontsluiten, maar Christus heeft alle macht, alle bevoegdheid om dit te doen. Hij heeft de sleutel van het Woord, van het hart, de sleutel van Zijn Godsregering, van de hel, van het graf, maar ook van de hemel om Zijn gunstvolk te doen beërven dat bestendig is.

De Sleuteldrager

Wij kunnen onszelf alleen maar buitensluiten, en onze zonden maken gedurig scheiding tussen God en onze ziel, brengen duisternis over ons. Maar, o volk, dat zelf die kerkerdeur maar niet openen kunt en roept: "Ai hoor naar hen die in gevangenis kwijnen": de grote Sleuteldrager leeft nog. Hij werd Zelf buitengesloten op Golgotha. De hemel werd gesloten, de hel geopend voor de Zoon van God, Eljakim. Maar door Zijn verzoenend lijden en sterven, door Zijn dood heeft Hij het leven en onsterfelijkheid aangebracht. Als Hij opent, zal niemand, ook de ganse macht van de hel niet, sluiten, maar als Hij sluit, zal ook niemand kunnen openen, al spraken alle mensen wel van u, want de sleutelmacht behoort Hem toe Die op de Troon zit.

Het jaar 2006 is weer afgesloten. Een nieuw jaar ligt voor ons met al z'n vreugden, maar ook z'n zorgen en besommeringen. Eens zullen de boeken geopend worden door Hem Die op de troon zit. En dan... zullen we binnen of buiten zijn? De moordenaar aan het kruis werd het waard voor eeuwig buiten te zijn. "En wij toch rechtvaardiglijk, want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben." Zulke buitenstaanders kunnen toch niet aflaten Hem aan te lopen. "Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn."

Toch een plaats

Wat zou het groot zijn, jonge mensen, als je ook zou zien dat je de *sleutel verloren* hebt, en er van jullie kant nooit meer een plaats bij God kan zijn. Maar dat je hart zou leren schreien naar Hem Die zoveel groter is dan Eljakim, de Heere Jezus, Die de sleutel heeft, ook van jullie hart en Die Zijn Woord voor je open kan doen. En Die, hoewel je het verdiend hebt voor eeuwig buitengesloten te

worden, de hemel kan openen en je weer bij God terug kan brengen. Hij roept nog, ook aan het eind van het jaar: "Zie, er is een plaats bij Mij." Een plaats voor ellendigen en schuldigen. Een plaats, met de herders, bij de kribbe van Bethlehem. Om daar te bewonderen de onuitsprekelijke Gift van Gods genade en ontferming.

Een hartelijke groet uit Michigan,
ds. C. Vogelaar

COMMENTAAR

Zendingsland

Wat is zending? Die vraag is belangrijk. Het is ook een vraag die zich in ons seculiere land steeds meer en steeds nadrukkelijker opdringt. In het verleden was zending het uitgaan van de kerk naar mensen en landen waar het christendom onbekend was.

De Heere Jezus gaf de opdracht om het Evangelie te brengen aan *alle volken*. Binnen onze gemeenten was en is er zendingswerk in Nigeria, Papua, Equador, en nog verschillende andere landen. Kenmerk van dergelijke landen is dat ze ver weg zijn en dat er, etnisch en cultureel gezien, ook heel andere mensen wonen. Mensen in Afrika of Zuid-Oost Azië leven in een ander cultuur, hebben andere gewoonten en staan over het algemeen iets anders in de wereld dan een Europeaan. De taak van de zending is om ook die volken en landen, naar het woord van Christus, te bereiken met het Evangelie. Overigens is dat wel een taak die in de 21^e eeuw in een wat ander licht staat dan voorheen. Een Afrikaans land als Kenia bijvoorbeeld is voor twee derde christelijk! En op het zuidelijk halfrond groeit de christelijke kerk. De zendingsgedachte wordt in onze gemeenten onder andere levendig gehouden door allerlei zendingscommissie en een deputaatschap. Dergelijke zendingscommissies beleggen avonden, preekbeurten waar over de zendingsopdracht wordt gepreekt en ook worden er regelmatig collecten voor de zending gehouden. Dat is allemaal belangrijk en noodzakelijk werk. Ook voor de toe-

komst blijft dit werk voor de zending noodzakelijk. Het gaat om mensen ver weg en uit een andere cultuur. Hoe staat het er dicht bij huis eigenlijk voor?

Dichterbij

Nederland is een seculier land geworden. Het moderne heidendom ligt om de hoek. We komen het tegen in de stad waarin we wonen. We merken het op ons werk. We zien het als we met de trein of met de bus ergens naartoe gaan. Weliswaar worden velen er wellicht niet heel erg indringend mee geconfronteerd want de kleinere steden zijn, volgens het SCP, 'bolwerken van kerkelijkheid'. Daar kom je het moderne heidendom nog niet zo tegen als bijvoorbeeld in een wereldstad als Rotterdam. En onze gezindte woont sedert de jaren 70 van de vorige eeuw langzamerhand goeddeels in de bolwerken van kerkelijkheid. Overigens wil ik daar niets kwaads van zeggen, maar het is natuurlijk wel aangrijpend dat de kerk meer en meer verdwijnt uit de grote steden van ons land. Dat is historisch en inhoudelijk iets om diep over na te denken. De vroege kerk, met haar grote werfkracht, is juist begonnen vanuit de steden. Paulus preekte bij voorkeur en vrijwel uitsluitend in de grote steden van het Romeinse rijk. Ook de reformatie van de 16^e eeuw is goeddeels begonnen in de steden. In de grote havenstad Antwerpen werden de eerste boekjes van Luther in het Nederlands vertaald en verspreid. De terugtrekkende beweging van de kerk uit de grote steden is geen teken van een

INHOUDSOPGAVE

De Saambinder

84e jaargang - 1 oktober 2005 - 30 september 2006

No.	No.	No.
MEDITATIES		
Wedergeboren tot een levende hoop 1 Petr. 1 : 3 Ds. G.J.N. Moens 1	De zoom van Zijn kleed Markus 5 : 27 Ds. B.J. v. Boven 15	Het overwinningslied van Paulus Kor. 15 : 55-57 Ds. C. Neele 30
Het oordeel begint bij het huis Gods 1 Kon. 17 : 2, 3 Ds. H. Hofman 2	Een doorleefde belijdenis Joh. 6 : 68 Ds. C. de Jongste 16	Het herstel van Petrus Joh. 21 : 15-17 Ds. J. Mijnders 31
De ware rust Jer. 48 : 11a Ds. L. Blok 3	Een stater Matth. 17 : 27b Ds. M.J. v. Gelder 17	De God des Vredes Hebr. 13 : 20a Ds. H. Paul 32
In het licht van de Hervorming 2 Petr. 1 : 19 Ds. C. Sonneveld 4	De verloren penning Lucas 15 : 8-10 Ds. A. Bac 18	Een opgelost raadsel Joh. 14 : 19b Wijlen Ds. J. Koster 33
Dankdag: Tweeërlei zaaien en maaien Gal. 6 : 7b Wijlen Ds. A.M. den Boer 5	Genadeleen Matth. 20 : 15b Ds. J.J. v. Ekeveld 19	Hemelvaart Ps. 47 : 10b Wijlen Ds. A. Hofman 34
De deur des voorhofs Ex. 38 : 15 Ds. A. Verschuure 6	Christus' liefde tot Lazarus Joh. 11 : 3b Ds. R. Boogaard 20	Pinksteren Hand. 2 : 4a Ds. J. Baaijens 35
Een toevlucht in Sion Jes. 14 : 32 Ds. J.S. v.d. Net 7	Het eerste offer Gen. 3 : 21 Ds. A. Schot 21	Een grote vervolging Hand. 8 : 1m Ds. R. Kattenberg 36
Christus' komst in het vlees aangekondigd Ps. 40 : 8 Ds. M. Mondria 8	Het bidden van twee tempelgangers Lukas 18 : 10a Ds. A. Schreuder 22	Een waar gebed Hand. 9 : 11b Ds. P. Melis 37
Gebed om verlossing Jes. 64 : 1a Ds. T.M. v. Dijk 9	Lijdenstijd Joh. 12 : 27-28 Ds. J.M. Kleppe 23	Agrippa bijna bewogen Hand. 26 : 28 Wijlen Ds. A. Hoogerland 38
Adventsverwachting 1 Thess. 1 : 10a Ds. W. Harinck 10	De ongerechtigheden op Jezus Jes. 53 : 6b Ds. J. Driessen 24	Ware rust Markus 6 : 31a Ds. W. Harinck 39
Lofzang in stilte tot God Lukas 1 : 46, 47 Ds. E. Hakvoort 11	Het zwaard of de beker Joh. 18 : 11 Ds. C.G. Vreugdenhil 25	Henochs levenswandel Gen. 5 : 24a Ds. A. Vermeij 40
De verborgenheid der Godzaligheid 1 Tim. 3 : 16a Ds. A.B. v.d. Heiden 12	Een Goddelijk getuigenis Joh. 19 : 19a Ds. P. Blok 26	De bomen aan de waterbeken Ps. 1 : 3a Ds. G. Mouw 41
Oudjaar Job 13 : 9a Wijlen Ds. A. Vergunst 13	Goede Vrijdag Rom. 4 : 25a Ds. B. v.d. Heiden 27	Het gekrookte riet Jes. 42 : 3a Ds. J. Karels 42
Het Lam Gods aangewezen Joh. 1 : 36b Ds. G. Hoogerland 14	De opgestane Levensvorst Matth. 28 : 5b, 6a Ds. P. Mulder 28	Christus' Ontferming Ps. 72 : 13 Ds. J.M.D. de Heer 43
	Discipelen achter gesloten deuren Joh. 20 : 19c Ds. J. Schipper 29	Lot te Zoar Gen. 19 : 23 Ds. Chr. v.d. Poel 44

No.	No.	No.
Een zalige thuiskomst Openb. 7 : 17b Wijlen Ds. E. Venema 45	De tabernakel Gods bij de mensen Ds. J.J. v. Ekeveld 21	In de metro Ds. A. Moerkerken 47
Het gebed om Gods weldadigheden Ps. 17 : 7a Ds. A.A. Brugge 46	Naamgeving Ds. W. Silfhout 22	Hagar in de woestijn Ds. J.J. v. Ekeveld 49
Wie is volmaakt? Jak. 2 : 10 Ds. J.J. Tanis 47	Het geweten en de gewetensvorming Ds. M. Golverdingen 23, 24, 25 26, 27, 28	Wat waren de punten? Ds. A. Moerkerken 50, 51
De grondregel van de Christelijke opvoeding Jes. 38 : 19 Ds. M. Golverdingen 48	Een nieuwe openbaring des Heeren aan Abram Ds. J.J. v. Ekeveld ... 24, 25, 27, 28	ZENDING EN EVANGELISATIE
Bij U is vergeving Ps. 130 : 3-4 Ds. M. Karens 49	Tweemaal Ds. A. Moerkerken 26	Norwich en China 2
De kerk in de storm Matth. 8 : 26b Ds. W. Visscher 50	Christendom in Nederland Ds. W. Silfhout 27, 28, 29	Islam en Christendom 8, 11, 14, 15, 18, 20
Eruit! Gen. 21 : 10 Ds. C.A. van Dieren 51	We komen er nog veel tekort Ds. G.J. van Aalst 27, 34	Evangelisatie en verjaardagsbusje .. 9
DOGMATISCHE EN ANDERE ARTIKELEN	De Heere is waarlijk opgestaan Ds. A. Moerkerken 28	Op de kale bergen van Antwerpen . 15
Een vaste regel Ds. G.J. van Aalst 1	Ziekten in de Bijbel H.J. Agteresch 29, 51	Nieuw-Zeeland 16
Momenten uit de gereformeerde eredienst Ds. M. Golverdingen . 1, 2, 3, 4, 5, 6	Geloven en verwachten Ds. J.J. v. Ekeveld ... 30, 31, 32, 33	Kerk geopend te Zhytomyr 21
Wij Ds. A. Moerkerken .. 2, 3, 7, 8, 9, 10	Zalf of zuurdeeg L. Vogelaar 30, 31, 32, 33	Tegenstelling in Israël Ds. C. Neele 35
Van Overzee Ds. C. Vogelaar .. 2, 8, 13, 17, 27, 32 36, 40, 45, 48	Zieken in de Bijbel A. Karens 30, 34	De 50e zendingsdag Ds. J.J. v. Ekeveld 36
De vriend van Luther Ds. A. Moerkerken 1, 5, 6	Een krom en verdraaid geslacht Ds. A. Moerkerken ... 31, 33, 40, 43	Leegte in Leidsche Rijn L. Vogelaar 41
Abram en Lot Ds. J.J. v. Ekeveld 5, 8, 11, 15	Een rapport met een boodschap Ds. A. Moerkerken 32	Een licht in de tent M.L. Dekker 48
Het ambt aller gelovigen ds. P. Melis 6, 7, 14, 15, 16, 17	De kerk en de samenleving Ds. W. Visscher 34	ONDERWIJS
Bijbelse taal Ds. J.M.D. de Heer 10	De graadmeter van een geschiedenis Ds. J.M.D. de Heer ... 34, 36, 37, 39	U of gewoon jij...? A. Karens 20
Een arme Christus Ds. A. Moerkerken 12	Babel en Jeruzalem Ds. A. Moerkerken 35	Welkom op de cursus C.G.O. 38
Boekje open over de doop Ds. J.M.D. de Heer 12, 13	De geestesgaven Ds. C. Harinck ... 35, 37, 38, 39, 40	Over studeren en studenten L.A. Jansen 50
Als een hutje in de wijngaard Ds. A. Moerkerken 13	De Heere maakt een verbond met Abram Ds. J.J. v. Ekeveld ... 36, 39, 40, 41	UIT DE BIBLIOTHEEK
Regeltjes? Ds. A. Moerkerken 16	Een nieuw Jaarboek Ds. A. Moerkerken 37	12, 25, 42
De krijgstoet van Abram Ds. J.J. v. Ekeveld 18, 20, 21, 22, 23	De Moorman en zijn huid Ds. A. Moerkerken 38	COMMENTAREN
Vallen of staan Ds. G.M. de Leeuw 18, 19	Het noodzakelijk bidden om de Heilige Geest Ds. G.M. de Leeuw 39	Met blindheid geslagen Ds. W. Visscher 4
Veel goeds Redactie 19	Saraï, Hagar en Ismaël Ds. J.J. v. Ekeveld ... 42, 44, 46, 47	N.S. Publieksprijs Ds. W. Silfhout 7
Schriftonderzoek Ds. A. Moerkerken 20	Twee verklaringen van drie brieven Ds. J.M.D. de Heer 43	Eenheid Ds. W. Visscher 9
Een stervend leven Ds. J. Schipper 20, 22, 23, 24	De troost der verkiezing Ds. P. Melis 44, 48	Schoolbezoek Ds. W. Visscher 12
	Vervolgd om der gerechtigheid wil Ds. C. Hogchem 44, 46, 49, 51	Met veel respect Ds. W. Visscher 16
	Ds. Piper en het „Christen-hedonisme” G. Roos 44, 50	Verzet tegen de tijdgeest Ds. W. Visscher 19
	Geestelijk leven zonder Christus? Ds. A. Moerkerken 45	De grondslag Ds. W. Visscher 21
	Om het behoud van de identiteit C.S.L. Janse 46	Gemeenteraadsverkiezingen Ds. W. Silfhout 24
		Opmerkelijke stilte Ds. W. Visscher 25
		Zoenoffer Ds. W. Silfhout 31

	No.
In eigen hand nemen	
Ds. W. Visscher	38
Rein en onrein	
Ds. W. Visscher	41
Levensstijl en gezondheidszorg	
Ds. W. Silfhout	42, 43
Terug	
Ds. W. Visscher	49
Sharia	
Ds. W. Silfhout	51

IN ORDE

Vragen op het terrein van de kerkorde	
Ds. P. Mulder . 10, 11, 17, 18, 23, 26	40, 42, 50

KERKGESCHIEDENIS

Alleen wederkeer brengt redding	
L. Vogelaar	1, 2, 3, 5
Uit vroegere jaren.	
Ds. J. Schipper	3, 30, 45
De geschiedenis van de classis	
Ds. M. Golverdingen	15, 16
Heraut van de hemelse Koning	
L. Vogelaar	38

KERKNIEUWS

Hersteld kerkgebouw in Kortgene in gebruik genomen	1
In memoriam ouderling-curator	
G. Baan	2
Bev. S. de Visser tot ouderling-evangelist in Leeuwarden	2
Bev. + Intr. Kandidaat G. van Manen te Middelharnis	3
Pastoriezorgen:	
Ds. C. van Krimpen	5
Herdenk. 25 j. ambtsjub.	
Ds. J.J. Tanis	5
125 j. Ger. Gem. Yerseke	7
Herdenkingsdienst Ds. J. Mijnders 35 j. predikant	9
Pastoriezorgen:	
Mevr. v.d. Poel	11
Afsch. Ds. R. Kattenberg van Arnhem	13
75 j. Ger. Gem. Dordrecht	13
Pastoriezorgen:	
Mevr. M.A. Kleppe-van Bellen	15
Pastoriezorgen:	
Ds. C.G. Vreugdenhil	16
Instituering Ger. Gem.	
Alphen a/d Rijn	19
Bev. + Intr. Ds. R. Kattenberg in Lelystad	19
Bev. + Intr. Ds. G.J. Baan	

te Kap. Biezelinge	23
Pastoriezorgen:	
Ds. A. Bac	24
Pastoriezorgen:	
Ds. J. Mol	25
Pastoriezorgen:	
Ds. R. Boogaard	26
75 j. bestaan G.G. Ouddorp	27
Pastorievreugde:	
Thuiskomst Eunice Hakvoort	29
Afscheid Ds. J.B. Zippro van Scheveningen	30
Pastorievreugde:	
Dochter geboren bij fam. Ds. Pater	33
Oproep Curatorium	34
Pastoriezorgen/vreugde:	
Ds. J. Mol in ziekenhuis en weer thuis / 60 j. getrouwd	35
Afscheid ds. A.A. Brugge van Scherpenisse	35
Pastorievreugde:	
Herstel Ds. Vreugdenhil	37
Mededelingen en Verklaring Curatorium Theol. School	39
Bev. en Intrede Ds. A.A. Brugge te Dordrecht	40
Afscheid Ds. J. Schipper van 's Gravenpolder	41
Pastoriezorgen:	
Ds. A. Bac	43
Pastoriezorgen:	
Mevr. M.C. Karels-Cromwijk	43
Pastoriezorgen:	
Ds. G.J. Baan	43
Pastorievreugde:	
Geboorte Mariëlle Schot	49
Pastoriezorgen:	
Gezondheid mevr. M. Hoogerland-Vermeulen	49
Afscheid ds. C.J. Meeuse van Apeldoorn	50
Bev. en Intr.	
Ds. C.J. Meeuse te Goes	51
35 j. Ambtsjub. + Kon. Onderscheiding	
Ds. J.W. Verweij	51

VERSLAGEN

KERKELIJKE VERGADERINGEN

Classis Middelburg (Vlissingen) 16-9-05	2
Classis Ridderkerk 10-9-05	7
Classis Amsterdam 28-9-05	9
Classis Rijssen 30-9-05	13
Classis Kampen 13-10-05	13
Classis Gouda (Zoetermeer) 14-10-05	13
Classis Goes 9-1-06	18
Classis Tholen (Nieuwerkerk) 25-1-06	21
Classis Amsterdam 18-1-06	23
Classis Middelburg 6-2-06	23
Classis Utrecht 7-1-06	23

Classis Gouda (Zoetermeer) 20-1-06	25
Classis Rotterdam (Centrum) 13-1-06)	26
Classis Dordrecht (Werkendam) 16-1-06)	26
Classis Ridderkerk 28-1-06	26
Classis Rijssen 3-3-06	26
P.S. Zuid (Kruiningen) 27-4-06	36
P.S. Z-West (Ridderkerk) 11-5-06 ...	41
P.S. N-West (Leiderdorp) 18-5-06 ..	44
Classis Goes 1-7-06	44
P.S. Oost (Rijssen) 1-6-06	45
Classis Barneveld 14-8-06	47

BOEKENNIEUWS

Nic. Hijweege:	
Bekering in bevindelijk ger. kring ...	1
Kranendonk-Gijssen:	
Wulferts grootste wens	2
J. Mastenbroek:	
Gewassen in de Bloedfontein	2
L. Vogelaar:	
Blaast de bazuin	3
A. v.d. Kieft:	
Een uitverkoren vat	3
C. Dubbeld:	
Een nieuw hart	3
Dr. P. de Vries:	
Vaste Rots van mijn behoud	3
Ds. A. Moerkerken:	
Genadeleven en genadeverbond ...	7
John Kennedy:	
De Heiland	7
Ing. H.J. Postema:	
Strijder op de middenweg	7
Ds. C. Neele:	
Als ik Uw hemel aanzie	9
B. Stam:	
U alleen, U loven wij	9
L. Vogelaar:	
Mijn Toevlucht en mijn hoog vertrek	12
Dr. P.C. Oele:	
En daar was licht	14
Prof. G. Wisse:	
De drie ambten van Christus	14
L. Vogelaar:	
Die hier bedrukt met tranen zaait .	14
J. v. Lodenstein:	
Uyt-spanningen	15
A. Fuller:	
Aller aanneming waardig	15
W. Benson:	
Zijn wonderen een gedachtenis	15
Vriendenbundel voor	
Ds. Moerkerken	17
Ds. P. van Ruiten burg:	
Elkaar begripen	17
Diverse schrijvers:	
Uw heil alleen, Bijbels dagboek ...	18
Dr. P.C. Oele:	

No.	No.	No.
Schepping of evolutie? 19	Jonge zangers 34	Wet afbreking zwangerschap 25
J. de Swaef:	A. Jobse:	Kon. onderscheiding J.J. Opschoor
De geestelijke Kwekerij over	Uw gunst herdacht 36	Ridder Orde Oranje Nassau 25
Christelijke opvoeding	Diverse predikanten:	Kon. onderscheiding
der kinderen 20	Vreest niet 37	G.J. Groenendijk
Ds. H. Paul:	Drs. G. Willemsen:	Lid Orde Oranje Nassau 27
De Heidelb. Catechismus 20	Luisterende ogen	Kon. onderscheiding J. Spijkerboer
J. Edwards:	en pratende handen 39	Lid Orde Oranje Nassau 27
De vreselijke staat van een	C. Janse:	Kon. onderscheiding A. Schouten
natuurlijk mens 20	Drugssmokkel op Walcheren 39	Lid Orde Oranje Nassau 29
Ds. Chr. v.d. Poel:	Gods heerlijkheid verkondigd.	Kon. onderscheiding K. de Wit
De Heidelberger 21	Jaarverslag Z.G.G. 40	Ridder Orde Oranje Nassau 29
Ds. H. Paul:	Uitg. Kerkenraad	Kon. onderscheiding K. Bel
Alles en in allen 21	G.G. Ouddorp 1930-2005 42	Lid Orde Oranje Nassau 32
A. Vogelaar-v. Amersfoort:	R. Hoogerwerf-Holleman:	Kon. onderscheiding
Over oud-vaders 22	Niets bij geval 42	H. van Duyvenvoorde
W.A. Janse-v.d. Meide:	J. Flavel:	Lid Orde Oranje Nassau 32
Ik zal Mijn gemeente bouwen 23	Verwonderd omzien, de troost	Kon. onderscheiding H. den Butter
L. Vogelaar:	van de voorzienigheid 45	Lid Orde Oranje Nassau 32
Weerdigh t' aanmercken	G. Stonier:	Kon. onderscheiding J. v. Garderen
165 jaar G.G. Benthuisen 23	Thematische concordantie 46	Lid Orde Oranje Nassau 32
Ds. A. Schot:	Dr. C.A. v.d. Sluys;	Kon. onderscheiding G.J. ten Hove
Totdat de dag aankomt en de	Prediking in de crisis 46	Lid Orde Oranje Nassau 32
schaduwen vlieden 23	G. v.d. Brink en A. Maasland:	Kon. onderscheiding J. Jansen
Th. Ruissen:	Geloof je dat? 47	Lid Orde Oranje Nassau 32
Gods trouw overdacht 23	Ds. P. v. Ruitenburg:	Kon. onderscheiding J.W. Wagtho
M.J. Paul:	Naar de hemel 47	Lid Orde Oranje Nassau 32
Vertaling en vertolking	Ds. J.M. Kleppe:	Kon. onderscheiding E. v.d. Brink
van de Bijbel 23	Opzoekende liefde 47	Lid Orde Oranje Nassau 32
Ds. J. Schipper:	B.A. Ray:	Kon. onderscheiding
Uit vroegere jaren 26	Laat ons de rustdag wijden 47	M. v.d. Brink-Top
Ds. C.J. Meeuse:	A. van Belzen:	Lid Orde Oranje Nassau 32
Licht over Israël 26	Christen zijn in kerk en wereld 50	Kon. onderscheiding A. v.d. Werken
Ds. W. Hage:	Dr. S.D. Post:	Lid Orde Oranje Nassau 35
De weg ter ontkoming 30	Duivels dichtbij 51	Kon. onderscheiding J.H. van Dijk
J.M.C. Murren en A.N. de Korte:	W.B. Kranendonk:	Lid Orde Oranje Nassau 35
Wolphaartsdijk 75 jaar	Geplant en bewaard 51	50 jaar ambtelijke dienst
Joh. Calvijnsschool 30		oud. B. Kriekaard, Yerseke 45
Ds. E. Fransen:		Alles doorgebracht,
Het verkondigde Woord 30		nooit beschaamd 47
O. Winslow:		
Avondgedachten		
Dagelijks wandelen met God 30		
Drs. P.H.D. van Ree R.A.:		
Bijbel en belasting 30		
G.W. van Leeuwen-van Haaften:		
De Bijbel de wereld rond 30		
H. Natzijl:		
Een schild in alle nood 30		
M. Henry:		
Dagen van vreemdelingschap 31		
Ds. G.M. de Leeuw:		
Meer dan Salomo is hier 31		
H. van Dam:		
Calvijn een trouwe knecht 31		
Dr. W. Fieret:		
Theodorus v.d. Groe 32		
R. Hoogerwerf-Holleman:		
Zijn genegenheid is tot mij 32		
Ds. J.T. Doornenbal:		
Hanenpoten 34		
Ds. A. Moerkerken:		
Intocht 34		
Joh. Westerbeke:		

rijk geestelijk leven, van een krachtige missionaire kerk die haar opdracht beleefd en verstaat. Eerder zegt het iets over het geestelijke verval waarin de kerk in West-Europa helaas verkeert. Dat is een pijnlijke maar wel aanwijsbare realiteit. Niettemin blijft er wel een opdracht. Het Evangelie is een blijde boodschap (Luk. 2:10) die doorgegeven moet worden. Ver weg maar ook dichtbij!

Evangelisatie

Door middel van evangelisatie proberen we onze onkerkelijke medeburgers te bereiken. Deels bestaan die onkerkelijke medeburgers uit moderne heidenen. Dat zijn mensen die in vroegere geslachten ooit wel eens iets van de christelijke godsdienst hebben gehoord of geweten, maar die nu 'nergens meer aan doen'. Vaak zijn het mensen die wat agnostisch zijn ingesteld. Agnostisch betekent dat iemand wel gelooft in een Opperwezen, een God, maar dat het hem of haar eigenlijk niet zoveel uitmaakt. Zonder God kan hij ook eigenlijk best leven. Daarnaast zijn er nog allochtonen. Er is een groeiende groep mensen in onze samenleving die van oorsprong uit een ander land komen. We kunnen daarbij denken aan gastarbeiders, islamieten, vluchtelingen, Surinamers, Antillianen en asielzoekers. Alles bij elkaar gaat het hierbij om een grote groep mensen in onze samenleving. Van deze groepen zijn sommigen christelijk en zeer betrokken op de kerk (in de Bijlmermeer gaan tegenwoordig meer allochtone mensen naar de kerk dan ooit!); anderen echter zijn dat niet. En ook hier ligt natuurlijk een taak voor de kerk op aarde. Elk mens is tenslotte een reiziger naar de eeuwigheid. Het grijpt mij weleens aan als ik door een winkelstraat in Amersfoort loop en al de mensen om me heen zie. Hoe zou het toch wezen als nu, terwijl ik daar loop, de Heere Jezus zou verschijnen op de wolken des hemels? Wat zouden die andere mensen, veelal zonder God en zonder hoop, mij op dat moment toeroepen? Zouden ze niet schreeuwen: waarom heeft u mij niet verteld van de waarheid die u wist en die u 's zondags preekt? Waarom heeft u ons de boodschap van hemel en hel, van redding door een Redder onthouden? Ik vind dat heel moeilijke vragen. Op dat punt wordt evangelisatie belangrijk.

Organisatie

De evangelisatie heeft in onze gemeenten (hoop ik) een belangrijke plaats. Vanzelf kan daar nog wel wat meer aandacht voor zijn, maar het is een taak vanuit Gods Woord. En wat de Bijbel zegt, hebben wij maar gehoorzaam ter hand te nemen. Het zal ook een taak zijn die qua belang gaat toenemen. We kunnen ons natuurlijk niet zomaar ontslagen weten van de opdracht om anderen met het Woord bekend te maken. Gelukkig wordt er veel gedaan. Veelal zijn er evangelisatiecommissies. Er worden ook folders verspreid en af en toe wordt er een bijeenkomst belegd of een preek gehouden in het kader van evangelisatie. Ook geschiedt er belangrijk werk door onze evangelisten. Het is goed en nodig dat dit werk gedaan wordt. Toch gaat de opdracht van de Bijbel wat verder. De gemeente is een stad op een berg en een kaars op de kandelaar. Evangelisatie, anderen in contact brengen met het Woord, is niet uitsluitend een opdracht aan een commissie, een evangelist, maar het is een opdracht aan een hele gemeente. En bij die gemeentebrede opdracht zijn er een aantal moeilijke vragen. In de eerste plaats is het belangrijk dat een gemeente leert en verstaat dat de kerk er is om Gods Woord te verspreiden en om zondaren de boodschap van heil en redding te brengen. De kerk is er niet voor een bepaalde groep, maar de kerk staat in deze wereld met een goddelijke opdracht.

Wie nauwkeurig het boek Handelingen doorleest, zal merken dat de Heere er dagelijks toedeed tot de gemeente die zalig werden. Dan gaat het om mensen van allerlei slag en soort. In de brieven van de apostelen lezen we over Joden en heidenen, slaven en vrijen, ouders en kinderen, voornamen en geringen. Paulus heeft het zelfs over het verachte en het onedele. Die samenstelling van de gemeente was niet altijd even eenvoudig. In Galaten 2:13 lezen we dat Petrus het moeilijk vond om voor het oog van de Joden te eten met de bekeerde heidenen. Paulus heeft hem daarover moeten 'bestrafen' (Gal. 2:11). Soortgelijke problemen zullen zich ook voordoen in onze tijd. Wat doen we met een seculiere vrouw die (onverwachts) een kerkgebouw binnen komt zonder hoed? Wijzen we die gelijk de deur? Wat doen we met een jongen die in spijkerbroek en tatoeage binnenwan-

delt? Hoe kijken we naar een vrouwelijke asielzoeker in een lange broek? Hier liggen een aantal lastige vragen. Uiteraard moeten we voor onze eigen leden de regels benadrukken. Maar hoe gaan we nu om richting een buitenstaander met onze kerkelijke regels? Daar ligt denk ik een belangrijk knelpunt in het gemeente zijn in een seculiere wereld. Soms zijn er in dit opzicht ook teleurstellende ervaringen. Ik vergeet nooit dat ik jaren geleden ooit eens een buitenstaander had meegenomen naar een door de weekse kerkdienst. Zoals gebruikelijk bij dergelijke diensten was er plaats te over. Helaas gingen we zitten (zonder dat ik het wist) op een plaats van iemand die ook naar

In de Bijlmermeer gaan tegenwoordig meer allochtone mensen naar de kerk dan ooit!

de kerk kwam. De goede man sommeerde ons duidelijk dat we van zijn plaats af moesten. Op dat moment ga je bijna door de grond... Niettemin hebben we maar een ander plaatsje opgezocht. En ik kon het mijn bezoeker ook nog wel een beetje uitleggen. Zo in de zin van, tja zo zijn nu eenmaal de mensen... Er zijn ook andere ervaringen. Soms zijn er hartverwarmende zaken. En dat raakt mensen. Soms zelf tot diep in hun hart.

Onderwijs

Naast uiterlijke zaken zijn er ook meer dieperliggende zaken. Anderen in contact brengen met het Woord is niet vrijblijvend. Het Woord immers is een zaad. Het kan bij de weg vallen. Het kan op een steenachtige plaats vallen. Maar het kan ook vallen in een wel toebeide aarde. Waar het valt, dat weet de Heere. De kerkelijke gemeente heeft echter wel een taak tot nazorg. Het Woord brengen vergt ook dat we de persoon die het Woord ontvangt ernstig nemen. Wie die persoon is, dat moet geleidelijk gaan blijken. Maar stel dat er een seculier mens vraagt om onderwijs. Dan is het roeping om dat onderwijs te geven. Geduldig en aanhoudend. Stel dat er een ex-moslim begerig is naar de boodschap van het Evangelie. Ook dan is het zo nodig en belangrijk dat er goede en bewogen leiding mag zijn. Dat zijn geen geringe zaken. Het zijn ook zaken die in de gemeente

voortdurend aandacht en voorlichting vragen. Bovenal echter is daarbij nodig de leiding van de Heilige Geest. Hoe staat een kerk in een heidens land? Het zijn vragen die de komende jaren onmiskenbaar om een antwoord zullen vragen. En dan gaat het niet alleen om de boodschap ver weg maar ook om het gestalte geven van de boodschap dicht bij. Het heidendom ligt om de hoek.

Laten we getrouw de afscheidswor- den van de Heere Jezus overwegen: "Gaaf dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders, en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb" (Matt. 28:19).

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Uit de bibliotheek

De afgelopen maanden hebben zowel de studenten en docenten als ondergeteken- de ervaren dat een oproep vanuit de bibli- otheek laat zien dat er een warm mee- leven is in het land. Deze laatste oproep waarin gevraagd werd naar verplichte stu- dieboeken voor onze studenten heeft een reeks van reacties opgeleverd. We zullen er enkele noemen; - 'Heel de boekenkast is door mij nagekeken en daar stond ook tus- sen U mag het hebben.' - 'U vroeg naar vier titels. Ik heb er maar drie. Mag ik deze opsturen?' - 'Wat fijn dat ik de studenten op deze wijze kan helpen.' - 'Mijn reeds overleden man las veel en nu heb ik twee gevraagde boeken in de kast gevonden. Wat fijn dat de boeken zo'n bestemming krijgen.' Het is maar een greep uit de vele reacties die binnen zijn gekomen. Een onder ons bekende uitgever heeft zijn voorraad in een opslagloods nagekeken en trof daar een aantal gezochte exempla- ren aan. Er was zelfs iemand bereid om het gevraagde boek zolang aan een student uit te lenen. U zult begrijpen dat dit ons allemaal zeer goed heeft gedaan. Op dit moment zijn verschillende studieboeken in een voorraadkast gezet, in de hoop dat deze volgend cursusjaar nodig zijn. Ook namens de studenten heel hartelijk dank. Vele dozen met boeken en brochures zijn naar de bibliotheek gebracht en/of gehaald. Zoals gebruikelijk geven wij een opsomming van alle gevers/geefsters. Mevr. K-d.H. te Z. / Fam. W. J. te R. / Uit de bibliotheek van wijlen ds. E. Venema / C. K. te K. / T. S. te L. / K. B. te C.a.d.IJ. / C.F. de L. via R. de W. / N.N. / Fam. V. te Z. via R. / Via ds. C. S. uit het nalatenschap van ds. W. den Hengst / Via stud. S. M. van Mevr. B. en uit een nalatenschap uit W. / Fam. V. te R. / J. G. te H. / Dhr. L. op U. / Via stud. B. L. van Mevr. H. te N. t. A. / Via stud. G. H. van M. d. E. te Z. / Fa. d. R. te Z.

Van verschillende uitgevers hebben wij nieuwe uitgaven ontvangen. **Uitgeverij De Banier te Utrecht:** Berg, M.A. van den / Vrienden van Calvijn : Een amicale biogra- fie. Zwan, A. van der / Volhardend vertrou- wen : Op weg met oudtestamentische gelovigen. **Uitgeverij Kok te Kampen:** Broekers, O. / De Christengemeenschap (Serie: Wegwijs). Kranenborg, R. / Satanis- me (Serie: Wegwijs). Holwerda, D. / Uit Egypte heb Ik mijn zoon geroepen : De kern van de 'openbaring aan Johannes'. Douma, J. / Jesaja, Jeremia, Klaagliederen : Serie; In het spoor van het Oude Testa- ment. Boom, W.H. ten / Provocatie : Augustinus' preek tegen de Joden. Jagersma, H. / 1 Koningen 2 (12-22) : Verklaring v.d. Hebreeuwse Bijbel. Com- mentaar voor bijbelstudie, onderwijs en prediking. Beentjes, P.C. / 2 Kronieken : Verklaring v.d. Hebreeuwse Bijbel. Commentaar voor bijbelstudie, onderwijs en prediking. Erdtsieck, G. / Vrijmetselarij ; Serie; Wegwijs. Rivers, F. / De profeet : Het verhaal van Amos de boer uit Tekoa. **De Gereformeerde Bijbelstichting te Leer- dam;** Bijbel met kantekeningen en Psalmen. *Ook voor docenten en studenten een exemplaar.* Via J. van Rijswijk van **Uitgeverij Van Wijngaarden te Barne- veld:** Winslow, O. / Het nachtegaalslied van David : een geestelijke en praktische ver- klaring van de 23^e Psalm. Via ds. J.J. van Ekeveld van Mr. Den Breejen; Ebenezer : 110 years of God's mercy & faithfulness :

1906-2006, Franklin Lakes (New Jersey). **Bibliotheek Theologische Universiteit te Kampen:** Scaeffe, Hans / Creatednes and Ethics : The Doctrine of Creation and Theological Ethics in the Theology of Colin E. Gunton and Oswald Bayer. Oosterhuis, M.H. / Een rein hart : Rituele reinheidster- minologie in spirituele contexten van het Oude Testament : Academisch proefschrift. Van ds. C. de Jongste te Tholen; At Thy Sacred Altar Bending : A daily Devotional and Church Directory with an Explanation of our Liturgie : 207 Reformed Congre- gations on 6 continents Anno Domini 2000, Volume 2. Via de secretaris dhr. M. Timmermans van **Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht:** Die Psalmen Davids in Reime gesetzt durch Matthias Jorissen, nach der Ausgabe von 1818 ; mit einer Einleitung von Michael Lohrer. Via Fam. Jansen te Ouddorp van **Boekencentrum, Zoetermeer:** Huissen, L. / Straatleven : Verhalen van dak- en thuislo- zen. En via dhr. J. Mastenbroek; Hoek-van Kooten, A. en Jong-Kalkman, A. de / Het gaat nooit meer over : Over de verwerking van ongewenste kinderloosheid. Namens L. Vogelaar van **ds. G.H. Kerstenonder- wijscentrum te Veenendaal:** P. Camme- raat / Opmerkingen bij leren en leven, deel 3. Via dhr. J.W. Brussé van **Dep. Evangelisatie Geref. Gemeenten:** Clements, C.J.J., e.a. / Mohammed of Christus?

Ook voor docenten en studenten. Van het bestuur **zondagsschool Timotheus te Middelharnis:** Uit de mond der kinder- kens : 1931-2006, 75 jaar zondagsschool 'Timotheüs' van de Gereformeerde Gemeente te Middelharnis. **Uitgeverij De Groot Goudriaan te Kampen:** Luther, M. / Wees mij genadig : Verklaring van de boe- psalmen. Zwaag, W. van der / Reveil en afscheiding : Negentiende-eeuwse kerk- historie met bijzondere actualiteit.

Totaal **1218** boeken en **480** brochures. U zult wel begrijpen dat in de bibliotheek er geen moment was van verveling bij het uitzoeken van deze schenkingen. Financiële giften zijn contant of via giro **3372627** ontvangen van; Ger. Gem. Middelharnis / D.B. te N.B. / G.B. te A. / N.N. / B. F. / Vrouw. Ver. 'Dorcas' uit Benthuisen. Met een totaalbedrag van **€ 200.25**. Alle geefsters en gevers hartelijk dank.

Rotterdam,

M. Bal

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Aagtekerke:
ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht.

Beroepen:

Te Beekbergen:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Te Doetinchem: ds. W. Harinck te
Woerden;
Te Zwijndrecht:
ds. J. Veenendaal te Rhenen.

Bedankt:

Voor Emmeloord:
ds. J. Driessen te 's-Gravenhage;
Voor Groningen en voor Scheveningen: ds.
D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht;
Voor Hendrik-Ido-Ambacht, voor

Leiderdorp en voor Poortugaal:
ds. G. Clements te Gouda;
Voor Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;
Voor Terneuzen:
ds. W. Harinck te Woerden;
Voor Tricht-Geldermalsen:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Vlaardingen:
ds. M. Golverdingen te Boskoop;
Voor Westzaan:
ds. M. Karens te Werkendam.
Voor 's Gravenzande, Nieuwdorp
en Utrecht: ds. B. van der Heiden.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 255, gemeente RIDDERKERK.

Het nieuwe adres van de scriba van de diaconie, H.B. Martinu, is: Ferdinand Bolstraat 10, 2981 CC Ridderkerk (tel. nr. is ongewijzigd).

■ UITZENDDIENST TE WOERDEN

Op D.V. woensdag **10 januari** wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden, Oudelandseweg 50, een kerkdienst gehouden, waarin de familie W.P. Boogaard wordt uitgezonden naar Albanië. Dhr. Boogaard hoopt aldaar te gaan werken als toeruster/evangelist. In deze uitzenddienst hoopt ds. W. Harinck voor te gaan en de uitzending te verrichten. Aanvang: 19.30 uur. Na de dienst is er gelegenheid afscheid te nemen. Op 12 januari hopen Wim en Alette met hun kinderen naar Albanië te vertrekken.

■ DOVENDIENST TE CAPELLE A/D IJSSEL

Op D.V. **13 januari** hoopt student A.J. de Waard voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Capelle a/d IJssel-West, Doormanstraat 2. Aanvang: 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

BERICHTEN

■ DISTRICTSAVOND +16 IN DRACHTEN

Datum: **3 februari**, aanvang: 19.45 uur.
Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Drachten, De Singel 42.
Spreker: evangelist S. de Visser over: "Evangelisatiewerk in de praktijk van alle dag."

■ EEN WEEKJE UIT IN EIGEN SFEER!

Wilt u ook eens een vakantieweek, waarin u mensen ontmoet, die gelijkgezind zijn en bent u nog redelijk gezond? Dan zijn de weken voor ouderen en alleenstaanden (vanaf 40 jaar) vast iets voor u! Ook dit jaar organiseren we als commissie vakantieweken van de bond van vrouwenverenigingen weer drie mooie vakantieweken. Er zijn gasten die al jaren met veel genoegen meegaan met onze weken. Maar we kunnen ook elk jaar weer nieuwe gasten verwelkomen. Deze weken kenmerken zich door een goede onderlinge sfeer en verbondenheid. Op dinsdag en donderdagmiddag wordt er een busreis georganiseerd. Op twee avonden komt er een spreker, waarvan één altijd een predikant is. Iedere morgen wordt er met elkaar

een bijbelgedeelte besproken en de avonden worden afgesloten met een meditatie, hetgeen een meerwaarde geeft aan deze weken. Op zondag kerken we in de dichtsbijzijnde Geref. Gemeente. Twee echtparen gaan mee als uw staf. Zij organiseren de uitstapjes e.d. en proberen u een aangename vakantie te bezorgen in een mooi oord, waar u op basis van volpension logeert.

Hebt u nog vragen of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met mw. E. Berkouwer-Bel, Prinsenhof 38, 4041 BN

Kesteren, tel. 0488-483031.

U kunt kiezen uit de volgende weken:

Vierhouten: D.V. 2-9 juni.

Vakantieoord "t Vierhouterbos".

De prijs is € 450,- p.p. Toeslag 1-pers. kamer: € 25,-.

Lunteren: D.V. 21-28 juli.

Vakantieoord "De Werelt".

De prijs is € 450,- p.p. Toeslag 1-pers. kamer: € 25,-.

Ermelo: D.V. 25 aug. -1 sept.

Vakantieoord "Dennenheul".

De prijs is € 450,- p.p. Toeslag 1-pers. kamer: € 25,-.

U kunt zich telefonisch opgeven bij mw. E. Berkouwer-Bel vanaf woensdag **10 januari**, bij voorkeur:

voor Vierhouten: **vanaf** 9.00 uur 's morgens.

voor Lunteren: **vanaf** 11.00 uur 's morgens.

voor Ermelo: **vanaf** 14.00 uur 's middags.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 7 JANUARI 2007

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. M. Karens;
Alblasserdam 9.30 ds. B. van der Heiden en
16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en
16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur
(bev. ambtsdr.) ds. Tuinier en 17.00 uur ds.
Kleppe; Arnhem 18.45 uur ds. Kattenberg;

Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en
19.00 uur ds. Terlouw; Beekbergen 19.00 uur
ds. Schreuder; Berkenwoude 10.00 uur ds.
Terlouw; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds.
Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middel-
watering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout;
Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur

ds. Moerkerken; Delft 10.00 uur ds. Paul; Deventer 17.00 uur ds. Tuinier; Doetinchem 15.00 uur ds. Schreuder; Dordrecht 10.00 (bev.ambtsdr.) en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur (H.D.) ds. F. Mulder en 19.00 uur ds. Van Belzen (tegenstrijdig); Enschede 15.00 uur ds. De Wit; Enter 9.30 uur ds. J. Karels; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 16.00 uur ds. Clements; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur stud. De Waard; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. Van Gelder; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. Driessen; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.00 uur stud. Joosse; Hoogvliet 18.00 uur stud. Heijkamp; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. De Jongste; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. C. Harinck (H.D.); Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. Boogaard; Nieuw Beijerland 14.30 uur ds. Van Krimpen; Nieuwdorp 14.30 uur ds. M. Karens; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van Belzen (tegenstrijdig); Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 14.30 uur ds. L. Blok; Nunspeet 9.30 (bev.ambtsdr.) en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oostburg 15.00 uur ds. Moens; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. Gunst; Oostkapelle 15.00 uur ds. De Heer; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Van der Net; Poortugaal 18.30 uur stud. Joosse; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 16.30 uur ds. Baaijens; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 (bev. ambtsdr.) en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 uur (bev.ambtsdr.) ds. Schreuder, 14.30 uur leesdienst en 18.30 uur ds. J. Karels; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 15.30 uur stud. Heijkamp; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Scheveningen 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden (bev.ambtsdr.); Soest 19.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 15.00 uur ds. W.J. Karels; Stad a/h Haringvliet 10.00 en 18.00 uur stud. Labee; Stolwijk 19.00 uur ds. Clements; Terneuzen 10.00 en 17.30 uur ds.

Moens; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. Kleppe en 14.30 uur (H.D.) ds. Tuinier; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 19.15 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 19.00 uur ds. P. Mulder; Zwijndrecht 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Zwolle 19.00 uur ds. Tanis.

■ DINSDAG 9 JANUARI 2007

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher (bijbellezing); Brakel 19.30 uur ds. Van Krimpen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Neele (herdenkingsdienst 75-jarig bestaan); Meeuwen 19.30 uur ds. Van Aalst; Naaldwijk 19.45 uur stud. Heijkamp; Nijkerk 19.30 uur ds. Hakvoort; Opperdoes 19.30 uur ds. Van der Net; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van Manen.

■ WOENSDAG 10 JANUARI 2007

Aalburg 19.30 uur ds. Mondria; Beekbergen 19.30 uur ds. Neele; Kruiningen 14.30 uur (bevestiging ds. G. Hoogerland) ds. Verweij en 19.00 uur (intrede) ds. Hoogerland; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot (bijbellezing); Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Veen 19.30 uur ds. Melis (bijbellezing); Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder (bijbellezing); Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens (bijbellezing); Woerden 19.30 uur ds. W. Harinck (uitzenddienst fam. Boogaard); Zoetermeer 19.30 uur ds. Van der Net; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Vermeij.

■ DONDERDAG 11 JANUARI 2007

Enkhuizen 19.30 uur ds. Baan; Genemuiden 19.30 uur ds. Hakvoort (bijbellezing); Gorinchem 19.30 uur ds. Schipper; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Van der Net; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder (bijbellezing); Ridderkerk 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Silfhout; Stolwijk 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

■ VRIJDAG 12 JANUARI 2007

Kootwijkerbroek 14.00 uur ds. Beens (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw iDe Broni, Oude Barreellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag 7 januari 10.00 evang. Van Setten en 17.00 uur leesdienst.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00 – 15.00 uur, donderdag van 15.00 – 21.00 uur en zaterdag van 11.00 – 15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Wij wensen predikanten, kerkenraden, docenten, studenten, familie en vrienden van harte Gods onmisbare zegen toe in dit pas begonnen jaar. Wij danken allen voor hun goede wensen.

Ds. en Mevr. Verweij-Pronk
Yerseke

Wij wensen alle familieleden, predikanten, predikantsweduwen, evangelisten, studenten, kerkenraden, vrienden en bekenden Gods onmisbare zegen toe voor het nieuwe jaar.

Fam Ds. E. Bakker
De Noord 5
8321 BA Urk

ADVERTENTIES

Hartelijk dank voor alle goede wensen voor het jaar onzes Heeren 2007. Wederkerig wensen we predikanten, studenten, predikantsweduwen, familie, vrienden en bekenden de zegen des Heeren toe.

M. Golverdingen vdm
T.H.M. Golverdingen-
van der Heiden
Boskoop

HARKES
Begravenissen
Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Telefoon (0172) 21 21 22

Begravenisverzoorgers:

D. Harkes en J.E. van Staveren

Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

Begravenisonderneming
Brouwer

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Begravenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)
L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Waardige en stijlvolle verzorging

van begravenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vrouwelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te onbieden

- wij verzorgen alleen begravenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begravenisverzoorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begravenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Wardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Zorg dichtbij

Rotterdam • Gouda • Veerendaal
Zwijndrecht • Gorinchem
Goes

Actief in uw regio!

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG
T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

BEGRAVENISVERZORGING KINA

010-458 31 12

voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.

D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Van Horssen bv

BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

begravenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons

Streepjantaloons - Overhemden

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel

Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

Ook dit jaar bent u weer van harte welkom in ons 2 persoons vakantiehuysje, in gedeelte van boerderij, aan de rand van Putten. Mooie omgeving om te fietsen. 033-2459443.

DIAPRESENTATIE!

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- Nederland en de geestelijke nood van onze naaste
- Noodzaak van evangelisatie
- Het werk van onze evangelisten op de posten
- Het evangelisatiewerk in de gemeente

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften
Tel. 0341-253588.
Presentatie op scholen is ook mogelijk.

Andante is dealer van
JOHANNUS - CONTENT--DOMUS

ma gesloten
 di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
 vr avond 18.30 - 21.00
 za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00
 ruime collectie bladmuziek (ook klavier) en CD's

**ORGELCENTRUM
 ANDANTE**

A. van Ostadeaan 35
 3904 TJ VEENENDAAL
 Tel: 0318 - 50 50 63
 Fax: 0318 - 50 58 51
 info@andanteorgels.nl
 www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Woudenberg/Scherpenzeel
 Te huur op boerderij "Klein
 Oudenhorst" 12 pers. vak. huisje +
 enkele stacaravans. Tevens
 staanpl. voor uw eigen kampeer-
 middelen. Goede sanitaire voor-
 zieningen. Tel. 0343-481558
 b.g.g. 06-27381888

Lunteren: goed ver. gez. inger.
 vac. won. (begane grond)
 Tel. 0318-461624 (ook
 midweek/weekend) evt. tijdelijk

**Te huur in centrum van
 Barneveld** ruime helft van dubbel
 woonhuis, ook deel verhuur is
 mogelijk. Voor inlichtingen
 06-40232737 of 0342-493957

NatuursteenHuis
vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen**
 (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
 Middelburg tel (0118) 612579
 v.h. Zandee & De Kijper ook voor leveringen buiten Zeeland

WWW.ISRAELREIZEN.NL
 Israelinformatieavonden met
 Jacov Nof
 D.V. 16 jan De Levensbron,
 Jan Luykenstraat 10, Ridderkerk
 o.l.v. ds. G. Bouw
 D.V. 18 jan Adventkerk, Vijftien
 Morgen 51 Veenendaal met
 aandacht voor de rolstoelreizen.
 Sluiting ds. L.W. v.d. Meij
 D.V. 25 jan Webo b.v. Propaanstraat 10
 Rijssen o.l.v. ds. J. Bos
 Tel 0318 540415

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
 Begrafenisonderneming

Barneveld, Scherpenzeel e.o.
 A. Koster
 034 277 0555

Telefoon: Amersfoort, Nijkerk
 Hoevelaken
 G.C. van Haaren
 06 5590 7879

Kantoor: Stationsweg 411
 3925 GD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
 033 277 0555

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
 3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Meld je aan voor de Open Dag!
 Voor (aankomend) docenten

Werk je in het (basis)onderwijs en ben je op zoek naar een nieuwe uitdaging?
 Heb je nog géén ervaring in het onderwijs en wil je weten hoe het is om les te
 geven? Meld je dan aan voor de

Open Dag op D.V. zaterdag 13 januari
 in Apeldoorn van 9.30 tot 13.00 uur

Jouw mogelijkheden
 Op deze morgen ontdek je de boeiende
 kanten van het onderwijs én van de
 Jacobus Fruytier Scholengemeenschap.
 Gerichte voorlichting, gesprekken met
 vakdocenten en een bezichtiging van
 het schoolgebouw geven een beeld van
 jouw mogelijkheden. We nodigen je uit
 om meteen de lunch te gebruiken op
 school. Hartelijk welkom!

Aanmelding
 Meld je aan bij Marja Lankman.
 Stuur een mail naar mr@jfs.g.nl
 of bel naar (055) 526 23 08.
 Je ontvangt dan een persoonlijke
 uitnodiging met een programma.

**HIER KAN IK
 TEGEN MIJN
 MENTOR
 ALLES VERTELLEN**

Arta Besselsen

Jacobus Fruytier
 scholengemeenschap

De mooiste kant van het onderwijs